

ЕФЕКТИВНІСТЬ ЗАСТОСУВАННЯ КАНІСТЕРАПІЇ ДЛЯ ЛІКУВАННЯ ПСИХІЧНИХ ТА ПСИХОЛОГІЧНИХ РОЗЛАДІВ У ЛЮДЕЙ

С.Ю. Косенко, к.с.-г.н., О.П. Решетніченко, д.вет.н., І.В. Ніколенко, к.с.-г.н.
(Одеський державний аграрний університет)

Вивчали ефективність застосування у світовій практиці собак-терапевтів на пацієнтів із психічними та психологічними розладами, а також вплив домашніх собак на стійкість дітей до алергічних захворювань.

Ключові слова: пет-терапія, собаки, каністерапія, депресія, стрес.

Протягом багаторічних спостережень та наукових досліджень переважна більшість вчених дійшла висновку, що тварини чинять значний вплив на самопочуття людини. Нині ці знання сформувались у досить популярний напрям - анімалотерапію (пет-терапію), яка в залежності від виду тварин, яких застосовують для лікування та реабілітації пацієнтів, класифікується як іпотерапія, дельфінотерапія, фелінотерапія, каністерапія та ін. Методи лікування із застосуванням тварин отримали визнання у багатьох країнах світу, зокрема у Великобританії, Франції, США та Канаді, де створені офіційні організації, які допомагають пацієнтам у боротьбі з фізичними та психічними розладами. Розроблено низку програм, спрямованих на різноманітні патології та групи населення, у тому числі дітей з особливостями розвитку. Метод каністерапії передбачає методично обгрунтований контакт собаки з дитиною під наглядом спеціаліста, який спрямований на корекцію, соціальну адаптацію та реабілітацію. Найбільш ефективно діє в комплексі із іншими медичними заходами.

Початком розвитку каністерапії можна вважати 1796 рік, коли у британській психіатричній лікарні (графство Йоркшир) вперше почали застосовувати собак. Лікарі закладу відмічали зниження агресії та частоти приступів у пацієнтів після спілкування з тваринами. Термін "пет-терапія" вперше був запропонований у 1969 році американським дитячим психіатром Борисом Левінсоном.

Дослідженнями, які були проведені вченими університетів Манчестера и Саутхемптона [2] встановлено, що спілкування із собаками дозволяє пацієнтам з ментальними розладами відчувати онтологічну безпеку, що значно полегшує перебіг таких психічних хвороб, як шизофренія, депресія, біполярний розлад та посттравматичний стресовий синдром. Основною причиною є те, що собаки краще виражають емоції, ніж інші тварини; вони комунікативні, завжди радіють спілкуванню з людиною, легко навчаються як вербальним командам, так і мові міміки та жестів. В результаті досліджень вчені дійшли висновку, що домашніх тварин слід розглядати як основне, а не вторинне джерело підтримки у вирішенні довгострокових проблем психічного здоров'я [1].

При визначенні ефективності каністерапії при лікуванні деменції, розсіяного склерозу, інсульту, травм спинного мозку та шизофренії також

виявлено, що ступінь взаємозв'язку пацієнтів з тваринами має суттєвий позитивний вплив на динаміку лікування. Крім того, власники домашніх тварин із психічними розладами демонструють більш високу соціальну інтеграцію суспільства [3].

За даними научно-практичного психоневрологічного центру ім З.П. Солов'єва (Росія), у 30% випадків каністерапія виявилась переважаючим методом лікування таких хвороб, як неврастенія, істерія, психастенія, сенсорно-фобічний невроз. Собаки заспокоюють та позбавляють нервового напруження, запобігають серцевих нападів, пом'якшують стрибки кров'яного тиску, полегшують больові синдроми при радикуліті та невралгії, лікують запальні процеси.

Дослідженнями щодо аномалій кишкової мікрофлори дітей [4] доказано існування біологічного механізму, який пояснює, чому діти, які з народження контактують з домашніми собаками, значно рідше хворіють на поліноз, астму та інші види алергічних захворювань. Постійна присутність у домі собаки особливим чином змінює склад кишкової мікрофлори дитини, знижуючи гостроту імунної реакції на алергени. Вченим також вдалося виявити лактобактерію, присутність якої у мікробіомі грає ключову роль у захисті дихальних шляхів від алергенів та респіраторної вірусної інфекції.

На даний час багато психологів-консультантів успішно використовують собак у практиці роботи з дітьми та дорослими, які мають проблеми у спілкуванні та поведінковій сфері, жертвами насильства а також дітьми, які страждають на аутизм.

В каністерапії використовують спеціально дресированих тварин. У ряді держав, зокрема Норвегії, підготовкою собак займаються державні установи; в інших - благодійні товариства. Тварини, яких відбирають для каністерапії, повинні володіти ідеальним характером та високим інтелектом. Порода у даному випадку значення не має, хоча в майже усі країни надають перевагу лабрадорам та золотистим ретриверам.

Список літератури

1. Брукс, Х.Л., Раштон, К., Ловелл, К. *и др.* Сила поддержки со стороны домашних животных для людей с проблемами психического здоровья: систематический обзор и повествовательный синтез доказательств. *ВМС Psychiatry* 18, 31 (2018). URL: <https://doi.org/10.1186/s12888-018-1613-2> (дата звернення 7.04.2021).

2. Брукс, Х., Раштон, К., Уокер, С. *и др.* Онтологическая безопасность и связь, обеспечиваемая домашними животными: исследование самоуправления повседневной жизнью людей с диагнозом долгосрочного психического здоровья. *ВМС Psychiatry* 16, 409 (2016). URL: <https://doi.org/10.1186/s12888-016-1111-3> (дата звернення 7.04.2021).

3. Зимолаг У., Крупа Т. Владение домашним животным как значимое общественное занятие для людей с серьезными психическими заболеваниями. *Am J Occup Ther.* 2009. 63 (2): 126–137. URL: <https://doi.org/10.5014/ajot.63.2.126> (дата звернення 7.04.2021).

4. Фуджимура, К., Ситарик, А., Хэвстед, S. и др. Связь микробиоты кишечника новорожденных с мультисенсibilизированной атопией у детей и дифференцировкой Т-клеток. *Hum Med* 22, 1187–1191 (2016). URL: <https://doi.org/10.1038/nm.4176> (дата звернения 7.04.2021).

Abstract

The effectiveness of canistherapy for the treatment of mental and psychological disorders of humans.

S.Kosenko, A.Reshetnichenko, I.Nikolenko

We studied the effectiveness of the use in practice of dogs-therapists for patients with mental and psychological disorders, as well as the impact of domestic dogs on the resistance of children to allergic diseases.

Key words: pet therapy, dogs, canine therapy, depression, stress.

УДК 631.363:636.085

СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ КОНСТРУКЦИИ ПОЛУНАВЕСНОГО ПОДГРЕБАТЕЛЯ КОРМОВ ДЛЯ ФЕРМ КРС

Ефанов Д.С. инж. маг., Романович А.А. к.т.н., доцент

(Белорусский государственный аграрный технический университет)

В целях повышения производительности и качества кормления используют пододвигатели и подгребатели кормов механизированного и роботизированного конструктивного исполнения.

Роботизированные агрегаты, пушеры (рис.1) [1,2,3,4] имеют дорогостоящие элементы (аккумуляторы, заряжающие устройства, специальные рельсовые пути), кроме того, при их работе происходит скомкивание, не равномерное подгребание корма, что в свою очередь сказывается на продуктивности скота.

Рисунок 1 – Процесс работы робота-пушера.